

Warszawa, 26 czerwca 2020 r.

Podsumowanie roku szkolnego 2019/2020

4,9 mln uczniów i słuchaczy z 24 360 szkół dla dzieci, młodzieży i dorosłych zakończyło dziś, 26 czerwca zajęcia dydaktyczno-wychowawcze. Ze względu na pandemię koronawirusa rok szkolny 2019/2020 różnił się od poprzednich. Od 25 marca jednostki systemu oświaty realizowały zadania z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Stopniowe przywracanie pracy szkół i placówek oświatowych rozpoczęło się od 4 maja. Podsumujemy najważniejsze informacje dotyczące roku szkolnego 2019/2020.

Zmiany w systemie oświaty w roku szkolnym 2019/2020 wywołane pandemią koronawirusa

4,9 mln uczniów i słuchaczy z 24 360 szkół dla dzieci, młodzieży i dorosłych zakończyło dziś, 26 czerwca zajęcia dydaktyczno-wychowawcze. Ze względu na pandemię wirusa SARS-CoV-2 rok szkolny 2019/2020 zdecydowanie różnił się do poprzednich. Aby ograniczyć niebezpieczeństwo związane z rozprzestrzenianiem się koronawirusa, Ministerstwo Edukacji Narodowej w połowie marca zdecydowało o zawieszeniu tradycyjnych zajęć dydaktyczno-wychowawczych, a następnie wprowadziło obowiązek kształcenia na odległość.

Kalendarium najważniejszych zmian w systemie oświaty wynikających z epidemii koronawirusa:

- **od 12 marca** - czasowe zawieszenie działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej jednostek systemu oświaty;
- **od 16 marca** - działania przygotowawcze do obowiązkowej pracy jednostek systemu oświaty w trybie zdalnym;
- **od 25 marca** - jednostki systemu oświaty realizują zadania z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość (lub w inny sposób);
- **od 4 maja** - powrót poradni psychologiczno-pedagogicznych do pracy w systemie stacjonarnym; praktyki zawodowe u pracodawców dla słuchaczy szkół policealnych; kształcenie praktyczne na kursach;

- **od 6 maja** - przedszkola, oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych oraz inne formy wychowania przedszkolnego mogą zdecydować o kontynuacji działalności;
- **od 18 maja** - zajęcia praktyczne przygotowujące do końcowych egzaminów zawodowych dla słuchaczy ostatnich semestrów szkół policealnych; zajęcia praktyczne z nauki jazdy pojazdami silnikowymi dla uczniów klas III branżowych szkół I stopnia; zajęcia z wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka, zajęcia rewalidacyjno-wychowawcze i rewalidacyjne; otwarcie schronisk młodzieżowych i innych placówek organizujących zajęcia pozaszkolne;
- **od 25 maja** - praktyki zawodowe u pracodawców dla uczniów III klas technikum; zajęcia opiekuńczo-wychowawcze z możliwością prowadzenia zajęć dydaktycznych dla uczniów klas I-III szkół podstawowych; konsultacje z nauczycielami w szkołach dla uczniów VIII klas i maturzystów; staże uczniowskie dla uczniów klas III branżowej szkoły I stopnia oraz technikum;
- **od 1 czerwca** - konsultacje z nauczycielami w szkołach dla wszystkich uczniów; zajęcia praktyczne dla uczniów klas III branżowych szkół I stopnia; zajęcia praktyczne z zakresu nauki jazdy pojazdami silnikowymi dla uczniów klas III technikum; praktyki zawodowe dla wszystkich uczniów technikum;
- **od 29 czerwca** - zajęcia praktyczne u pracodawców dla wszystkich uczniów branżowej szkoły I stopnia będących młodocianymi pracownikami.

Przygotowanie do kształcenia na odległość

Ministerstwo Edukacji Narodowej przygotowało odpowiednie regulacje prawne, które umożliwiły realizowanie zadań dydaktyczno-wychowawczych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Łącznie było to aż 18 aktów prawnych.

O organizacji kształcenia na odległość decydował dyrektor szkoły w porozumieniu z nauczycielami, uwzględniając m.in. równomierne obciążenie uczniów w poszczególnych dniach tygodnia, zróżnicowanie zajęć w każdym dniu, możliwości psychofizyczne uczniów podejmowania intensywnego wysiłku umysłowego w ciągu dnia oraz ograniczenia wynikające ze specyfiki zajęć.

Aby wesprzeć dyrektorów szkół, nauczycieli, uczniów i rodziców MEN opracowało materiały, które zawierały informacje, wskazówki i praktyczne porady dotyczące organizacji kształcenia na odległość. Były to m.in.:

- „Kształcenie na odległość – poradnik dla szkół” (<https://www.gov.pl/web/edukacja/ksztalcenie-na-odleglosc--poradnik-dla-szkol>)
- „Informator dla dyrektorów szkół i nauczycieli – działania MEN na rzecz cyfryzacji edukacji” (<https://www.gov.pl/web/edukacja/informator-dla-dyrektorow-szkol-i-nauczycieli>)
- „Dane osobowe bezpieczne podczas zdalnego nauczania – poradnik UODO dla szkół” (<https://www.gov.pl/web/edukacja/zdalne-nauczanie-uodo>)
- materiały dotyczące wsparcia psychologiczno-pedagogicznego (<https://epodreczniki.pl/a/wsparcie-psychologiczno-pedagogiczne/DqrUBxYxa>)

Wsparcie MEN w zdalnej nauce

MEN udostępniło uczniom i nauczycielom Zintegrowaną Platformę Edukacyjną ZPE **epodreczniki.pl** <https://epodreczniki.pl/>. To bezpłatne narzędzie i powszechnie dostępne, które zawiera gotowe materiały dydaktyczne. Platforma umożliwia także tworzenie, współtworzenie nowych treści i dzielenie się nimi z uczniami, tworzenie testów sprawdzających. Daje również możliwość śledzenia postępów uczniów, a nawet indywidualizację pracy z uczniem.

Strona epodreczniki.pl zawiera obecnie ponad **6 800 interaktywnych e-materiałów**, ponad **3 200 scenariuszy lekcji** oraz **105 programów nauczania**. W czasie nauki zdalnej platforma cieszyła się ogromnym zainteresowaniem uczniów i nauczycieli. Od 1 marca do 22 czerwca br. odnotowaliśmy **ok. 1 mln odsłon dziennie**. Swoje konto na platformie założyło 5,7 mln użytkowników, a skorzystało z niej 10,5 mln użytkowników.

W ramach programów „Zdalna szkoła” i „Zdalna szkoła+” rząd przekazał samorządom **367 mln zł na zakup sprzętu dla uczniów i nauczycieli do zdalnej nauki**. Wsparcie uzyskało łącznie **4 836 samorządów**. Dofinansowanie dotyczyło zakupu zarówno komputerów, laptopów, ale także oprogramowania, ubezpieczenia sprzętu, mobilnego dostępu do internetu lub innych uzasadnionych wydatków związanych ze zdalną nauką (np. akcesoria).

Procedura składania wniosków w programach „Zdalna szkoła” i „Zdalna szkoła+” została maksymalnie uproszczona, a obowiązkowe procedury zredukowane do minimum. Wszystko po to aby, jak najwięcej samorządów w jak najkrótszym czasie mogło zakupić niezbędny sprzęt do kształcenia na odległość.

MEN we współpracy z Telewizją Polską przygotowało projekt „**Szkoła z TVP**”. Celem tego przedsięwzięcia było wzbogacenie oferty w ramach kształcenia na odległość. Tematy lekcji emitowane w ramach cyklu były zgodne z podstawą programową. Zajęcia mogli oglądać uczniowie szkół podstawowych i ponadpodstawowych. Łącznie w ramach cyklu „Szkoła z TVP” w 11 oddziałach terenowych Telewizji Polskiej zostało przygotowanych **1 600 premierowych lekcji**, które były emitowane od poniedziałku do piątku na antenach TVP. Lekcje zostały umieszczone także na platformie vod.tvp.pl, gdzie odnotowano ponad 3 miliony odtworzeń. W projekcie wzięło udział 191 nauczycieli.

Działania MEN na rzecz cyfryzacji edukacji

Ministerstwo Edukacji Narodowej realizuje i koordynuje projekty cyfrowe, które przyczyniają się do upowszechniania technologii informacyjno-komunikacyjnych w procesie nauczania i uczenia się. Działania MEN w tym obszarze okazały się szczególnie ważne i potrzebne w kontekście zawieszenia zajęć dydaktyczno-wychowawczych i prowadzenia edukacji przy wykorzystaniu metod i technik kształcenia na odległość.

Najważniejsze projekty wspierające rozwój kompetencji cyfrowych i proinnowacyjnych to:

- **szkolenia nauczycieli:**
 - o w 2019 r. 95 tys. nauczycieli zostało przeszkolonych z kompetencji cyfrowych i proinnowacyjnych w ramach działań ośrodków doskonalenia nauczycieli oraz innych podmiotów;
 - o do 2023 r. 75 tys. nauczycieli zostanie przeszkolonych z wykorzystywania i tworzenia własnych e-materiałów w ramach projektu „Lekcja: Enter”. Wartość projektu to 50 mln zł;
- **„Szkoła dla innowatora”** - pilotażowy projekt „Szkoła dla innowatora” będzie realizowany w latach 2020-2022 z udziałem 20 szkół z całego kraju. Celem projektu jest wypracowanie modelowych rozwiązań dotyczących innowacyjnych metod kształcenia;
- **Ogólnopolska Sieć Edukacyjna OSE** - obecnie 13,5 tys. szkół jest podłączonych do OSE, a chęć przystąpienia do OSE zgłosił już ok. 20 tys. szkół i placówek;
- **Program „Aktywna tablica”** - z programu skorzystało **2 656 szkół**, do których trafiło łącznie **37 mln zł** na zakup urządzeń multimedialnych.

Stopniowe przywracanie pracy szkół i placówek oświatowych - bezpieczeństwo uczniów i nauczycieli

Ministerstwo Edukacji Narodowej we współpracy z Głównym Inspektoratem Sanitarnym, Ministerstwem Zdrowia, a w przypadku egzaminów z Centralną Komisją Egzaminacyjną przygotowało szereg wytycznych przeciwepidemicznych, których celem było zapewnienie bezpiecznych warunków dzieciom, uczniom, nauczycielom i pracownikom szkół i placówek. Wytyczne były także wsparciem dla organów prowadzących oraz dyrektorów w zorganizowaniu pracy w czasie epidemii COVID-19.

Wytyczne sanitarne GIS, MZ i MEN dotyczyły:

- przedszkoli, oddziałów przedszkolnych w szkole podstawowej i innych form wychowania przedszkolnego oraz instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3;
- edukacji wczesnoszkolnej;
- konsultacji z nauczycielami w szkole;
- zajęć rewalidacyjnych, rewalidacyjno-wychowawczych i wczesnego wspomagania rozwoju dziecka;
- przeprowadzania egzaminów;
- zajęć praktycznych w szkole policealnej;
- procedur działania poradni psychologiczno-pedagogicznych dla dzieci i młodzieży;
- organizacji opieki w bursach i internatach.

Wytyczne były przezywane szkołom i placówkom oświatowym za pośrednictwem Systemu Informacji Oświatowej oraz publikowane na stronie MEN. Zbiór wytycznych jest dostępny na stronie <https://www.gov.pl/web/edukacja/wytyczne-gis-mz-i-men>

W związku ze stopniowym przywracaniem pracy szkół i placówek oświatowych Minister Edukacji Narodowej oraz Minister Zdrowia podjęli decyzję o wsparciu szkół i placówek edukacyjnych w zakresie dodatkowych środków ochrony przed rozprzestrzenianiem się i możliwością zakażenia się koronawirusem. Dyrektorzy mogli składać wnioski na **przekazanie dyspenserów i płynów do dezynfekcji**.

Łącznie zamówienie złożyło ponad **17 tys. placówek**. Dystrybucja urządzeń do jest obecnie realizowana, kolejne placówki otrzymują stacje do dezynfekcji wraz z płynem. Urządzenia są przekazywane na bezpłatne użytkowanie na 18 miesięcy.

Egzaminy 2020

Epidemia koronawirusa spowodowała nie tylko zawieszenie tradycyjnych zajęć w szkołach i placówkach oświatowych, ale wymusiła również zmianę harmonogramu egzaminów. Ze względów bezpieczeństwa podczas egzaminów uczniów i nauczycieli obowiązywały szczegółowe wytyczne sanitarne opracowane przez MEN, CKE i GIS. Ponadto, aby ograniczać kontakty i minimalizować ryzyko zagrożenia, egzamin maturalny w 2020 r. został przeprowadzony wyłącznie w formie pisemnej.

Harmonogram egzaminów 2020:

- egzamin maturalny – 8-29 czerwca;
- egzamin ósmoklasisty – 16-18 czerwca;
- egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie (formuła 2012 i formuła 2017) – 22 czerwca – 9 lipca;
- egzamin zawodowy (formuła 2019) – 17-28 sierpnia.

Programy rządowe w roku szkolnym 2019/2020 - podsumowanie

Wieloletni Rządowy Program Posiłek w szkole i w domu na lata 2019-2023 – środki na doposażenie i adaptację stołówek oraz jadalni

- 2019 r. – 716 szkół; 39,6 mln zł;
- 2020 r. – 639 szkół; 39,9 mln zł.

Narodowy Program Zdrowia na lata 2016-2020

- 0 800 080 222 – bezpłatna infolinia dla dzieci, młodzieży, nauczycieli i rodziców;
- pakiety materiałów edukacyjnych i narzędzi dla szkół, placówek oświatowych na temat zasad pozytywnej komunikacji oraz mediacji szkolnej i mediacji rówieśniczej;
- poradniki dla rodziców i nauczycieli na temat ochrony, wzmacniania zdrowia psychicznego dzieci oraz młodzieży.

Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa Priorytet 3.

- ok. 1 mln nowości wydawniczych zakupionych do bibliotek szkolnych i pedagogicznych;
- ponad 1 700 szkół uczestniczących w programie.

Program „Dobry Start”

- 300 zł dla każdego ucznia;
- od 1 lipca można składać wnioski.

Pomoc materialna dla uczniów

W ramach pomocy materialnej dla uczniów przekazaliśmy **278,5 mln zł na stypendia i zasiłki**. Stypendia otrzymało ok. 269 tys. uczniów, a zasiłki ok. 7 tys.

MEN przekazało także **287 mln zł** na zakup bezpłatnych podręczników dla uczniów szkół podstawowych oraz podręczników dla mniejszości narodowych. Dodatkowo w ramach programu „Wyprawka szkolna” przeznaczylismy **ok. 9 mln zł** na podręczniki i ćwiczenia dla uczniów z niepełnosprawnościami. Ze wsparcia skorzystało 30 972 uczniów.

Zmiany w kształceniu zawodowym

W poniedziałek, 22 czerwca rozpoczęły się egzaminy zawodowe. Są one częścią większych zmian w obszarze szkolnictwa branżowego i technicznego, których celem jest odbudowa prestiżu kształcenia zawodowego oraz dostosowanie go do rzeczywistych potrzeb rynku pracy.

Najważniejsze zmiany w kształceniu zawodowym wdrażane od września 2019 r. to m.in.:

- prognoza MEN zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego,
- oferta szkół adekwatna do potrzeb rynku pracy;
- obowiązek współpracy szkół z pracodawcami;
- obowiązkowe doradztwo zawodowe;
- przygotowanie do uzyskania uprawnień;
- umiejętności dodatkowe i kwalifikacje rynkowe;
- rozwój kształcenia w przedsiębiorstwach;
- zwiększenie minimalnych stawek wynagrodzenia pracowników młodocianych;
- wyższe dofinansowanie dla pracodawców kosztów kształcenia w zawodach o szczególnym zapotrzebowaniu na krajowym rynku pracy;
- preferencje podatkowe dla pracodawców przekazujących darowizny dla szkół prowadzących kształcenie zawodowe;
- obowiązkowe, cykliczne szkolenia branżowe w przedsiębiorstwach dla nauczycieli kształcenia zawodowego;
- zmiana modelu finansowania kształcenia zawodowego;
- obowiązkowy egzamin zawodowy.

Bezpieczne wakacje

W tym roku około **240 tys. dzieci i młodzieży** planuje wyjechać na zorganizowany wypoczynek:

- krajowy - ok. 160 tys.;
- półkolonie - ok. 80 tys.;
- zagraniczny - ok. 3 tys.

W bazie prowadzonej przez MEN www.wypoczynek.men.gov.pl znajduje się obecnie **ok. 7 tys.** zatwierdzonych zgłoszeń wypoczynku.

Szczegółowe informacje dotyczące bezpieczeństwa podczas letniego odpoczynku zostały zamieszczone w komunikacie MEN <https://www.gov.pl/web/edukacja/bezpieczenstwo-podczas-letniego-wypoczynku>

Ministerstwo Edukacji Narodowej
Departament Informacji i Promocji